

ROMÂNIA
MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

ORDIN

Nr. 2299 din 28.06. 2004

În temeiul art. 11, alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor cu modificările și completările ulterioare;

În baza art. 12, alin. 4 din Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere prevederile Ordinului Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2053/2002 pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile;

Ținând seama de Hotărârea de Clasare nr. 3971/21.06.2004 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

Ministrul Culturii și Cultelor emite următorul

ORDIN :

Art. 1 (1) Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, categoria juridică "Tezaur", un număr de 15 (cincisprezece) icoane pe sticlă, aflate în patrimoniul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București, cuprinse în lista anexă.

(2) Lista face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Monumente Istorice și Muzeu va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin, Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București, în vederea punerii lui în aplicare.

MINISTRUL CULTURII ȘI CULTELOR,
ACAD. RĂZVAN THEODORISCU





DIRECȚIA MONUMENTE ISTORICE ȘI MUZEE
Nr. 3971 / 21.06.2004

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 17.06.2004, în urma analizării Rapoartelor de Expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, categoria juridică "Tezaur", a unui număr de 15 (cincisprezece) icoane pe sticlă, aflate în patrimoniul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București, conform listei de obiecte anexată solicitării de clasare.

DIRECTOR,

Dr. Mircea Angelescu



Aveți la Ordinul Ministerului Culturii și
Cultelor nr. 2299/28.06.2004

Nr. crt.	Denumirea bunului cultural	Autor(i), atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Datare, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință anterioare, stare de conservare, cantitate, date speciale + prezența semnăturilor, inscripțiilor, mărcilor ș.a.)
(1.0)	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)	(1.6)
1	Icoană pe sticlă, M.S. 8562	Atelier: rural Zonă/centru: Țara Oltului; Cârțișoara	“Judecata de Apoi”	Material: glajă (sticlă trasă la mână); culori tempera; foiță de aur; lemn de brad Tehnică: pictură pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”; desenat cu penișă; pictat cu pensula; foiță aplicată Descriere: temă iconografică bazată pe credința în a doua venire a lui Isus. Icoana este împărțită în mai multe niveluri: 1. Tribunalul ceresc: Sf. Treime, Maria și Ioan, Cetele îngerilor, apostolilor și tronul Hetimasiei; 2. cetele dreptilor conduse de Pavel, cetele păcătoșilor conduse de Moise; 3. Raiul, râul de foc, monstrul Leviathan. Sub banda superioară cu inscripție, un registru decorativ cu triunghiuri; în partea inferioară un registru cu flori; deasupra registrului inferior, casete cu fond roșu în care sunt prezentate chinurile la care sunt supuși păcătoșii în funcție de păcatul săvârșit. Dimensiuni: L=97; LA=69,5; G=3; rama=3,5	1883	Stare de conservare: satisfăcătoare (spartă – de restaurat) Inscripții: Icoana Înfricoșătoarei Judecății a Domnului Nostru IC XC, în anul 1883 – inscripție cu caractere chirilice
2	Icoană pe sticlă, M.S. 34225 / 86643	Atelier: rural Zonă/centru: Laz	“Sfinții Împărați Constantin și Elena”	Material: glajă (sticlă trasă la mână); vopsele; lianți (ulei de in, clei de oase); soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou); lemn Tehnică: pictură în tempera pe dosul sticlei; contururi trase după izvod; pictat cu pensula Descriere: Icoana reprezintă pe Sfinții Împărați Constantin și Elena în stânga și dreapta unei cruci monumentale, în jurul căreia în partea de sus se află un cerc de raze. Sfinții Împărați Constantin și Elena sunt îmbrăcați în costume împărătești bizantine. Icoana are chenar format dintr-o linie vălurită cu puncte. Rama prezintă rozete formate din puncte, linii drepte și ondulate pictate cu alb. Dimensiuni: L=44; LA=38,5; rama=5,3	3/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: Sfânt: Constantin și Elena – inscripție cu caractere chirilice



3	Icoană pe sticlă, M.S. 34256 / 86674	Atelier: rural Zonă/centru: Laz	„Isus vița”	glajă (sticlă trasă la mână); vopsele; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (oțet); foiță argintie; lemn de brad Tehnică: pictură în tempera pe dosul sticlei; desenat cu penița după izvod; pictat cu pensula; foiță aplicată Descriere: icoana reprezintă pe Isus șezând pe o ladă de zestre; din coaste iese un vrej de viță cu frunze și ciorchini ce se înfășoară pe crucea din spatele lui Isus. Isus ține cu mâinile un ciorchine pe care îl stoarce deasupra unui pocal așezat tot pe ladă; Isus are nimb cruciger. Dimensiuni: L=46; LA=40,5; G=2	3/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: IC XC; OωN (cu caractere chirilice, grecești)
4	Icoană pe sticlă, M.S. 34267 / 86685	Atelier: rural Zonă/centru: Țara Oltului	“Sfântul Ilie”	Material: glajă (sticlă trasă la mână); vopsele; lianți (ulei de in, clei de oase); soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou); lemn de brad Tehnică: pictură în tempera pe spatele (dosul) sticlei; contururi trase cu șablon cu negru; pictat cu pensula Descriere: scena reprezintă ridicarea la cer a Sfântului Ilie: un car de foc cu patru cai de foc, în car Sfântul Ilie urcând la cer; Elisei dedesubt cu mâinile ridicate să prindă mantia ce l-a căzut lui Ilie; hăturile sunt ținute de un înger așezat pe un nor; în cealaltă mână ține un bici; desupra carului, pe un nor, Isus în medalion cu mâinile amândouă binecuvântând și ochiul lui Dumnezeu (triunghi de raze) încadrat de o coroană de flori și frunze. Carul și caii sunt așezați pe un nor continuu ce desparte icoana în două; partea de jos, prin desen și culoare, sugerează pământul (dealuri) și stânci. Opus lui Elisei apare o altă înfățișare a lui Elisei cu haina ridicată deasupra capului. Dimensiuni: L=42,3; LA=37; G=2; rama=3,5	1889	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: Sfântu Ilie – 1889 – deasupra cailor; inscripție cu caractere chirilice și grecești
5	Icoană pe sticlă, M.S. 38773 / 91207	Atelier: rural Zonă/centru: Laz	“Sfântul Nicolae”	Material: sticlă trasă la mână (glajă); vopsele; lianți (ulei de in, clei de oase); soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou); foiță de aur; lemn de brad Tehnică: pictură în tempera pe dosul sticlei; contururile trase cu negru după izvod; pictat cu pensula; foiță aplicată Descriere: icoana reprezintă pe Sf. Nicolae stând în picioare, având în mâna dreaptă o carte deschisă, iar cu mâna stângă binecuvântând. Icoana tratează tema izbăvirii de către Sf. Nicolae a celor trei fete sărace și tatălui lor, dându-le bani. În partea dreaptă a icoanei sunt reprezentate cele trei fete, iar deasupra ce trei voievozi. În partea stângă se află tatăl în genunchi mulțumind Sf. Nicolae pentru punga de bani pe care i-a dat-o. Tatăl se află în fața unei biserici. În partea superioară a icoanei sunt reprezentați Iisus în stânga și Maria în dreapta. Sf. Nicolae este îmbrăcat în haine de arhieru. Dimensiuni: L=46,5; LA=41,7; G=3,5; rama=6	4/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: inscripții cu caractere chirilice și grecești



6	Icoană pe sticlă, M.S. 38774 / 91208	Atelier: rural Zonă/centru: Laz	“Cina cea de Taină”	<p>Material: glajă (“sticlă trasă la mână”); vopsele, lianți (ulei de in, clei de case), soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou), lemn de brad, foiță de aur</p> <p>Tehnică: pictură în tempera pe dosul sticlei, contururi trase cu penița (cu negru); foiță aplicată</p> <p>Descriere: Icoane reprezintă “Cina” lui Isus cu cei 12 ucenici din Sfânta Joi a azimelor. Cina a avut loc în casa unui om pe care Ioan și Petru îl văzuseră cărând un vas de lut cu apă. La Cină au luat parte: Ioan Teologul, Iuda a lui Iacob Tadeul, Simon Zilotul, Petru, Andrei, Bartolomeu, Toma, Matei, Filip, Iacob a lui Alen și Iuda Escariotul. Apostolii sunt adunați în jurul unei mese lungi ce taie cadrul printr-o orizontală centrală, formează două grupuri, pe fundal mai compact. Isus, Ioan și Iuda cu punga plasați pe verticala centrală; deasupra două candelabre cu lumânări, ferestre mici; pe laturile scurte chenar înflorat (tijă lungă întreruptă de flori). Pe masă pâinea, pocai și pahare. În colțurile de sus – case cu ferestre mici, împărțite în 6 ochiuri.</p> <p>Dimensiuni: L=47,5; LA=39; rama=3; G=2,5</p>	1895	<p>Stare de conservare: foarte bună</p> <p>Inscripții: Cina de Taină, – cuvintele separate de cele două candelabre; 1895 – la baza mesei (caractere latine, grecești și chirilice)</p>
7	Icoană pe sticlă, M.S. 984	Atelier: rural Zonă/centru: Nicula	“Sfântul Nicolae”	<p>Material: glajă (sticlă trasă la mână); vopsele tempera; tuș; foiță de aur; lemn de brad</p> <p>Tehnică: desenat după tipar; pictat în tehnica “în oglindă”; pictat cu pensula</p> <p>Descriere: Scena îl reprezintă pe Sf. Ierarh Nicolae. Tema sugerează una din minunile Sfântului prin care salvează cele trei fete sărace. Erminia nu este respectată: tatăl celor trei fete (mort în erminii) apare rugându-se asemeni celor trei fete; lipsește casa și punga de arginți, fetele stând pe nori. Sf. Nicolae apare în prim plan îmbrăcat în roșu și amafor verde, binecuvântează cu dreapta și ține în stânga cartea sfântă. El poartă coroană ce taie în două aureola. O bandă lată albă dispusă la partea superioară cuprinde numele sfântului și datarea.</p> <p>Dimensiuni: L=53; LA=47,7; G=2; rama=5,5</p>	1867	<p>Stare de conservare: foarte bună</p> <p>Inscripții: Nicolae 1867 – cu caractere chirilice</p>
8	Icoană pe sticlă, M.S. 34248 / 86666	Atelier: rural Zonă/centru: Săliște, Mărginimea Sibiului	“Sf. Constantin și Elena”; “Maica cu Pruncul”	<p>Material: sticlă trasă la mână (glajă); culori tempera; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (albuș de ou, oțet, fiere de bou); foiță de aur; lemn</p> <p>Tehnică: pictură pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”, desenat cu penița, pictat cu pensula, foiță aplicată</p> <p>Descriere: icoana este împărțită în două scene: în dreapta Sf. Împărați Constantin și Elena și în stânga Maica Domnului cu Pruncul (Hodighitria) - cea care arată calea. Probabil că izvodul a fost pus greșit, deoarece în prima scenă, în dreapta apare Sf. Elena, iar în cea de a doua Maica ține Pruncul pe mâna dreaptă, iar cu stânga arată spre Prunc. Pruncul Iisus binecuvântează cu mâna stângă. Sf. Împărați susțin crucea cu raze protejate de doi îngeri; Maica Domnului și Iisus sunt apărați de Arh. Mihail și Gavril. Desen minuțios cu multe linii; colorit simplu fără bricuri de culoare; aureola Maicii Domnului este împărțită în două de coroană.</p> <p>Dimensiuni: L=52; LA=45; G=2; rama=4,5</p>	3/4 sec. XIX	<p>Stare de conservare: Foarte bună</p> <p>Inscripții: cu caractere chirilice și grecești</p>



9	Icoană pe sticlă, M.S. 2642	Atelier: rural Zonă/centru: Săliște, Mărginimea Sibiului	“Judecata de Apoi”	<p>Material: Sticlă “trasă” manual (glajă); culori tempera; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (fiere de bou, oțet, albuș de ou); foiță de aur; lemn</p> <p>Tehnică: Pictură pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”; pictat cu pensula; foiță aplicată; rama pictată.</p> <p>Descriere: Temă iconografică bazată pe credința în a doua venire a lui Iisus. În partea superioară: Iisus pe tron în cerc de foc și lumină binecuvântează cu ambele mâini; la dreapta și respectiv stânga lui, Fecioara Maria și Ioan Botezătorul participă la Judecată. În fața tronului semnul crucii, chivotul și Evanghelia deschisă așezate pe o masă. Asistenți la Judecată așezați în șiruri. I. Cei 12 Apostoli; II. Primii părinți patriarhi și prooroci; III. Ierarhii, mucenicii și schimnicii; IV. Împărații dreptcredincioși etc. Jos apar cetele dreptcredincioșilor conduse de Pavel și cetele păcătoșilor conduse de Moise ce privesc spre sânul lui Avram (Rai). Păcătoșii sunt duși în iad de un riu de foc ce-l trage în gura unui balaur (Leviathan).</p> <p>Dimensiuni: L=49,7 cm; LA=44,5 cm; Gr.=2 cm</p>	2/4 XIX	sec.	Stare de conservare: Degradată – culori exfoliate pe suprafețe mari Inscripții: –
10	Icoană pe sticlă, M.S. 2643	Atelier: rural Zonă/centru: Săliște, Mărginimea Sibiului	“Iisus Mare Învățător”	<p>Material: Glajă (sticlă lucrată în manufactură); culori de pământ; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (fiere de bou, oțet, albuș de ou); foiță de aur; lemn.</p> <p>Tehnică: Pictură pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”; pictat cu pensula; foiță aplicată; rama pictată.</p> <p>Descriere: După tematică icoana reprezintă o combinație dintre două reprezentări ale lui Iisus Hristos. Astfel, întreaga icoană ne redă “MICA DEISIS” în care Pantocratorul stă pe tron înconjurat de Maica Domnului și Sf. Ioan Botezătorul – personaje ce mijlocesc pentru credincioși. “Mica Deisis” este combinată cu reprezentarea lui Iisus Hristos împărat al împăraților. Astfel El poartă coroană împărătească și ține în mână o carte deschisă. Capul este înconjurat de aureolă și inscripția “Eu sunt Cel ce este”. Degetele binecuvântează în felul preoților bisericii ortodoxe. Desen elaborat la fețe, mâini și tron; hainele mai puțin elaborate; specific centrului Iisus este îmbrăcat cu o mantie (chiton) mov, alta verde și omofor bleu.</p> <p>Dimensiuni: L=50 cm; LA=45 cm; Gr.=2,3 cm</p>	4/4 XIX	sec.	Stare de conservare: Bună Inscripții: “Eu sunt Cel ce este”
11	Icoană pe sticlă, M.S. 4111	Atelier: rural Zonă/centru: Țara Bârsei	“Iisus cu vița”	<p>Material: Glajă (sticlă trasă la mână); culori tempera; lianți (ulei de in, clei de oase); soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou); foiță de aur; lemn.</p> <p>Tehnică: Pictură în tehnica în oglindă, pe dosul sticlei; desenat cu penița, pictat cu pensula, foiță aplicată.</p> <p>Descriere: Icoana ilustrează pilda viței-de-vie: “Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele”. Iisus așezat pe o lespede sprijinit de cruce. Mlădițele viei ies din trupul lui împletindu-se cu brațele crucii. Iisus stoarce un strugure într-o cupă. Marginile icoanei: flori mari și falduri de draperii. Aceleași flori se găsesc și pe piatra de mormânt. Aureolă cruciformă.</p> <p>Dimensiuni: L=56 cm; LA=49,5 cm; Gr.=3 cm</p>	1/2 XIX	sec.	Stare de conservare: Satisfăcătoare; spartă; de restaurat Inscripții: IC XC; Eu sunt Cel ce este cu caractere chirilice și grecești



12	Icoană pe sticlă, M.S. 987	Atelier: rural Zonă/centru: Lancrăm, Valea Sebeșului	“Maica Îndurerată”	<p>Material: Sticlă “trasă” manual (glajă); culori tempera; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (fiere de bou, oțet, albuș de ou); foiță de aur; lemn</p> <p>Tehnică: Pictură pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”; desenat cu penița; pictat cu pensula; foiță aplicată.</p> <p>Descriere: Icoana o reprezintă pe Maica Domnului Îndurerată. Maforionul negru are trei stele (reprezentare a Sfintei Treimi) și pe cap o stea (steaua călăuzitoare). Iisus răstignit se află la dreapta Maicii Domnului (majoritatea icoanelor îl reprezintă în stânga). Marginile maforionului sunt decorate cu semicercuri aurii. Bricuri maro și puncte. Fondul bicolor, alb sus și bleu de la cruce în jos, prezintă pe alb ovaluri unele colorate în verde și altele doar cu contururi maro. Lipsește cu desăvârșire culoarea roșie.</p> <p>Dimensiuni: L=35,5 cm; LA=29,5 cm; Gr.=1,5 cm</p>	1/4 sec. XIX	<p>Stare de conservare: Foarte bună</p> <p>Inscripții: Fecioara Maria – cu caractere grecești</p>
13	Icoană pe sticlă, M.S. 34253 / 86671	Atelier: rural Zonă/centru: Lancrăm, Valea Sebeșului	“Maica cu Pruncul cu Apostolii”	<p>Material: Sticlă “trasă” manual (glajă); culori tempera; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (fiere de bou, oțet, albuș de ou); foiță de aur; lemn</p> <p>Tehnică: Pictură pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”; desenat cu penița; pictat cu pensula; foiță aplicată.</p> <p>Descriere: Maica Domnului de tip Hodigitria (Călăuzitoarea) cu pruncul Iisus în brațe este dispusă central încadrată de un chenar din linii duble. De jur împrejurul chenarului sunt cei 12 Apostoli așezați în medalioane rotunde; spațiul dintre medalioane decorat cu vrejuri cu frunze și flori. Maforionul Mariei și hainele lui Iisus cu bricuri albe și tivite cu “aur”. Rama pictată: arce de cerc duble și liniuțe – motiv preluat din Savu Moga – iarba.</p> <p>Dimensiuni: L=57 cm; LA=51 cm; Gr.=2 cm</p>	2/4 sec. XIX	<p>Stare de conservare: Foarte bună</p> <p>Inscripții: Fecioara Maria; Eu sunt Cel ce este – cu caractere grecești</p>
14	Icoană pe sticlă, M.S. 38778 / 91212	Atelier: rural Zonă/centru: Săliște, Mărginimea Sibiului	“Sf. Nicoale”	<p>Material: Glajă (sticlă trasă la mână), vopsele, lianți (ulei de in, clei de oase), soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou), lemn, foiță de aur.</p> <p>Tehnică: Pictură în tempera pe dosul sticlei în tehnica “în oglindă”; contururi trase după izvod; pictat cu pensula; foiță aplicată; rama pictată.</p> <p>Descriere: Icoana îl reprezintă pe Sf. Nicolae așezat pe tron, în mână dreaptă ținând o carte deschisă, iar cu mâna dreaptă binecuvântând. Icoana tratează tema izbăvirii de către Sf. Nicolae a celor trei fete sărace și a tatălui, dându-le bani și astfel salvându-le de la necinstire. În partea superioară a icoanei sunt reprezentați Iisus și Maria. Sf. Nicolae este îmbrăcat în haine de arhieru. Rama este pictată cu roșu și verde.</p> <p>Dimensiuni: L=50 cm; LA=44,7 cm; Gr.=2 cm</p>	3/4 sec. XIX	<p>Stare de conservare: Foarte bună</p> <p>Inscripții: Sfântul Ierarh Nicolae – cu caractere chirilice</p>



15	Icoană pe sticlă, M.S. 34245 / 86663	Atelier: rural Zonă/centru: Săliște, Mărginimea Sibiului	"Maica Domnului cu Pruncul"	<p>Material: Glajă (sticlă trasă la mână); culori tempera; lianți (clei de oase, ulei de in); soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou); foiță de aur; lemn.</p> <p>Tehnică: Pictură pe dosul sticlei în tehnica "în oglindă"; desenat cu penița; pictat cu pensula; foiță aplicată.</p> <p>Descriere: Maica Domnului – Eleusa Vladimirskaia – are fața lipită cu a pruncului Iisus. Desen inversat (abatere de la erminii) – Maica îl ține pe Iisus pe brațul drept, brațul stâng nu se vede; Iisus ține dreapta pe pieptul Mariei; cămașa Mariei – încrețită la gât, foarte decoltată (abatere) asemănătoare iilor populare; lipsește maforionul înlocuit cu o maramă; la partea superioară două medalioane cu inscripție.</p> <p>Dimensiuni: L=40,7 cm; LA=35,5 cm; Gr.=2,5 cm</p>	3/4 sec. XIX	<p>Stare de conservare: Foarte bună</p> <p>Inscripții: cu caractere grecești</p>
----	--	--	-----------------------------------	---	-----------------	--

